

Aleg 1340

Wniosek.

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że koszta budowy i utrzymania szkół ludowych są tak wielkie, że ludność w naszym kraju obok innych wygórowanych podatków podołać temu nie jest w stanie:

z uwagi, że na cele oświaty ludowej i płac nauczycieli wstawiana bywa corocznie do budżetu krajowego kwota przeszło 22 miliony koron wynosząca, a strony konkurencyjne dopłacają do tego dodatkami do podatków po 6% i płacą na zwyczajne wydatki 10% a nadzwyczajne 40 a niekiedy 60 i 80% — zaś na wystawienie nowych budynków szkolnych zaciągnięta została 10-milionowa pożyczka, do której gminy i obszary dworskie przy każdej budowie obowiązane są złożyć 120% od opłacanych podatków — ale to wszystko jest niewystarczające, bo w kraju jest jeszcze 165 gmin, w których nie ma żadnej szkoły, a te gminy, które mają szkoły zorganizowane w znacznej części już potrzebują rozszerzenia, przebudowania lub nowego odbudowania budynków szkolnych i to znowu przysporzy wydatków kilkanaście milionów koron;

z uwagi, że są w kraju a szczególnie w powiecie żywieckim, i takie szkoły, w których liczba dzieci w wieku szkolnym wynosi po 250—300 a nawet 400 a nauki udziela jeden nauczyciel lub jedna nauczycielka, zatem pomnożenie sił nauczycielskich w takich szkołach, jak również nauczycielstwo do nowo organizować się mających szkół, pociągnie za sobą wielkie wydatki, a ludność jest biedna i nie będzie w stanie temu podołać — dalej,

z uwagi, że dodatki gminne i powiatowe przechodzą 100% a dodatki krajowe doszły już do cyfry 72% a względnie do 78% a stąd dalsze podwyższenie odatków jest niemożliwe, bo przechodzi siły podatników — a szkoły w kraju muszą być zorganizowane i należyce utrzymywane;

dlatego z uwagi, że skarb państwa pobiera w kraju tak wielkie podatki a ze salin, z dóbr kameralnych i różnorodnych opłat czerpie wielkie dochody, raczy

Wysoki Sejm uchwalić :

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyczyniał się w $\frac{1}{3}$ części do ponoszenia kosztów budowy i utrzymania szkół ludowych i płacy dla nauczycieli.

Wnioskodawca

Szwed.

*Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Stapiński,
Jedynak, Krężel, Jampolski, Sandulak, Styła, Bis,*